

Skrócona Instrukcja obsługi

CENTRALE ALARMOWE

HS2016/HS2064/HS2128 GTX-2

WERSJA 1.3

Spis treści

1	Wskazówki dotyczące użytkowania systemu.....	3
2	Klawiatury systemowe.....	4
2.1	Opis ikon statusu oraz wskaźników diodowych.....	4
2.2	Wersje klawiatur.....	5
3	System alarmowy GTX-2.....	5
3.1	Ogólne informacje o systemie.....	5
3.2	Testowanie poprawności działania systemu alarmowego.....	6
3.3	Monitoring.....	6
3.4	Konserwacja systemu.....	6
4	Włączanie systemu w dozór.....	6
4.1	Włączenie systemu w tryb wyjścia za pomocą klawiatury.....	6
4.2	Restart czasu na wyjście.....	7
4.3	Czas anulowania wysyłania kodu raportującego.....	7
4.4	Obsługa systemu za pomocą pilota bezprzewodowego oraz breloka zbliżeniowego.....	7
4.4.1	Włączenie systemu za pomocą bezprzewodowego pilota.....	8
4.4.2	Włączenie systemu za pomocą breloka zbliżeniowego.....	8
4.5	Wyłączenie systemu z dozoru.....	8
4.5.1	Błąd wyłączenia z dozoru.....	8
5	Przyciski alarmowe.....	8
6	Rodzaje kodów dostępu.....	9
6.1	Dodawanie, usuwanie oraz zmiana kodów dostępu.....	10
6.2	Weryfikacja alarmu.....	10
6.3	Licznik naruszeń.....	10
6.4	Funkcja "Call waiting".....	10
6.5	Weryfikacja alarmu pożarowego.....	10
6.6	Blokada systemu.....	11
6.7	Nazwy użytkowników (tylko klawiatury LCD).....	11
7	Przegląd usterek.....	12
8	Ważne uwagi dotyczące bezpieczeństwa.....	14
8.1	Konserwacja i usuwanie usterek.....	14
8.1.1	Czyszczenie.....	14
8.1.2	Usuwanie usterek.....	14
9	Informacje o systemie alarmowym.....	15
9.1	Kody dostępu/linie dozorowe.....	15
9.2	Wskazówki dotyczące miejsca instalacji czujek dymu oraz czujek tlenku węgla CO.....	17
9.2.1	Czujki dymu.....	17
9.2.2	Plan ewakuacji.....	18
9.2.3	Czujniki tlenku węgla CO.....	19

1. Wskazówki dotyczące użytkowania systemu

Wszystkie klawiatury systemowe obsługują skróty klawiszowe umożliwiające dostęp do funkcji oraz opcji systemów alarmowych GTX-2. Z poziomu klawiatury LCD dostępne jest menu kontekstowe. Przyciski kursorów <> służą do poruszania się po menu. Więcej informacji na temat klawiatur można znaleźć w rozdziale 2 „Klawiatury systemowe”.

Uwaga: Niektóre funkcje muszą zostać włączone przez instalatora.

*- jeśli tak zaprogramowano przez instalatora.

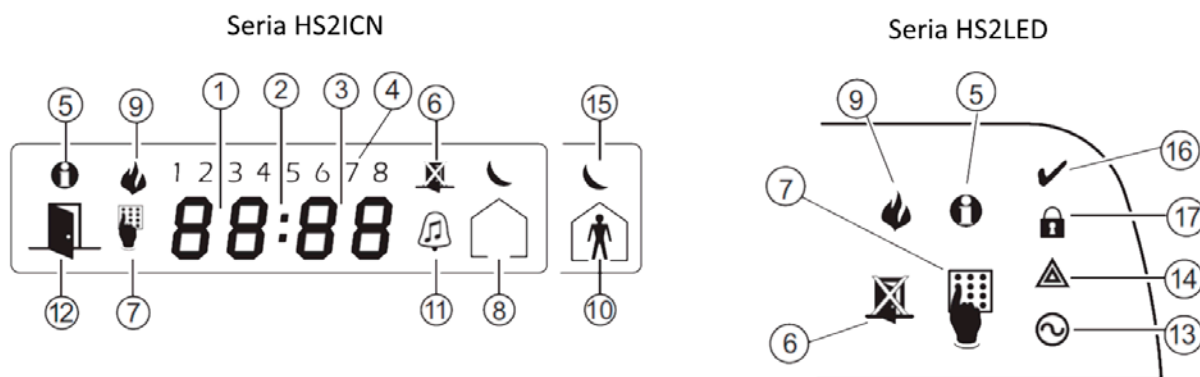
Diody Statusu		Przyciski funkcyjne		Przyciski specjalne	
	Gotowość – Dioda świeci, gdy centrala jest gotowa do włączenia w dozór. Dioda świeci w momencie, gdy żadna linia nie jest naruszona oraz centrala jest wyłączona z dozoru.		Włączenie w trybie domowym. Ustawienie fabryczne		Alarm Pożarowy
	Dozór – Dioda informuje, że system jest włączony w dozór. Dioda Gotowość i Dozór będą aktywne w czasie na wyjście.		Włączenie w trybie wyjścia. Ustawienie fabryczne		Alarm Pomoc
	Usterka – Dioda wskazuje na usterkę lub sabotaż systemu. Miganie diody oznacza niski stan napięcia baterii klawiatury. Wcisnąć [*][2] by wyświetlić usterki, które wystąpiły w systemie. Dioda przestanie świecić w momencie usunięcia usterek.		Włącz/wyłącz gong. Ustawienie fabryczne		Alarm Paniki
			Reset czujek. Ustawienie fabryczne		
	Zasilanie AC – Dioda wskazuje na obecność zasilania AC. Nie świeci gdy brak zasilania AC.		Szybkie wyjście. Ustawienie fabryczne		

Czynność / Operacja	Wprowadzić
Włączanie i wyłączanie systemu	
Włączenie w trybie wyjścia	Wcisnąć przez 2 sekundy po czym wprowadzić [kod dostępu*]
Włączenie w trybie domowym	Wcisnąć przez 2 sekundy po czym wprowadzić [kod dostępu*]
Włączenie w trybie nocnym	Podczas, gdy system jest włączony w trybie domowym wprowadzić [*][1] po czym wprowadzić [kod dostępu*]
Wyłączenie z dozoru	Wprowadzić [kod dostępu]
Włączenie w trybie domowym bez opóźnienia na wejście	Wprowadzić [*][9], po czym wprowadzić [kod dostępu*]
Szybkie włączenie/ Szybkie wyjście	Wprowadzić [*][0]
Anulowanie włączenia w trakcie odliczania czasu na wyjście	Wprowadzić [kod dostępu]
Blokowanie linii– wszystkie opcje blokowania linii dostępne po wprowadzeniu [*][1] [kod dostępu*]	
Blokowanie wybranej linii	Wprowadzić numer linii np. [001]
Blokowanie wszystkich otwartych linii	Wprowadzić [9][9][8]
Przywrócenie ostatnich blokad linii	Wprowadzić [9][9][9]
Usuwanie blokad z linii	Wprowadzić [0][0][0] lub używając <> odszukać OPCJE BLOKOWANIA potwierdzić [*] po czym odszukać KASOWAĆ BLOKADY oraz potwierdzić [*]
Zapisywanie grupy linii do blokowania	Wprowadzić numer linii np. [001] po czym wprowadzić [9][9][5] lub wprowadzić numer linii np. [001] używając <> odszukać OPCJE BLOKOWANIA potwierdzić [*] po czym odszukać PROG.GRUPĘ LINII oraz potwierdzić [*]
Przywoływanie grupy linii do blokowania	Wprowadzić [9][9][1] lub używając <> odszukać OPCJE BLOKOWANIA potwierdzić [*] po czym odszukać BLOKOWAĆ GRUPĘ oraz potwierdzić [*]
Funkcje użytkownika	
Ustawienie czasu i daty	Wprowadzić [*][6] [kod główny] po czym wprowadzić [0][1]
Włączenie/wyłączenie gongu	Wprowadzić [*][4] po czym wprowadzić [kod dostępu*] lub wcisnąć
Zmiana jasności wyświetlacza	Wprowadzić [*][6] [kod główny] po czym wprowadzić [1][2], następnie za pomocą kursorów <> wybrać odpowiedni poziom jasności
Zmiana kontrastu wyświetlacza	Wprowadzić [*][6] [kod główny], po czym wprowadzić [1][3], następnie za pomocą kursorów <> wybrać odpowiedni poziom kontrastu
Dodawanie/usuwanie użytkowników (programowanie kodów)	Wprowadzić [*][5] [kod główny], po czym wcisnąć [1]
Reset czujek dymu	Wcisnąć lub wprowadzić [*][7][2]
Przegląd usterek w systemie	Wprowadzić [*][2] [kod główny*], po czym użyć <> by przejrzeć usterki
Przegląd pamięci alarmów	Wprowadzić [*][3] [kod główny*], po czym użyć <> by przejrzeć alarmy
Test działania centrali	Wprowadzić [*][6] [kod główny], po czym wprowadzić [0][4]
Głośność brzęczyka klawiatury	Wprowadzić [*][6] [kod główny], po czym wprowadzić [1][4], następnie za pomocą kursorów <> wybrać odpowiedni poziom głośności

2. Klawiatury systemowe

Centrale GTX-2 mogą współpracować z klawiaturami bezprzewodowymi, przewodowymi, ze zintegrowanym czytnikiem zbliżeniowym, klawiaturami LCD, LED oraz ikonowymi. Wszystkie klawiatury posiadają wbudowane diody statusu. Opis tych diod znajduje się w rozdziale 1. „Wskazówki dotyczące użytkowania systemu”. Klawiatury serii HS2LCD wyświetlają komunikaty systemowe na wyświetlaczu LCD. Klawiatury serii HS2INC wyświetlają informacje za pomocą ikon, które opisano w rozdziale 2.1 „Opis ikon statusu oraz wskaźników diodowych”. Klawiatury serii HS2LED wyświetlają informacje za pomocą szeregu diod LED. Wszystkie wersje klawiatur wyposażone są w niebieską podłużną diodę LED, która świeci ciągle z wyjątkiem sytuacji gdy do czytnika zbliżeniowego zostanie przyłożony poprawny brelok (dioda miga).

2.1. Opis ikon statusu oraz wskaźników diodowych

1.	Cyfry zegara 1,2	Dwie siedmio-segmentowe cyfry zegara wyświetlają godzinę, gdy lokalny zegar jest włączony oraz wyświetlają numer linii w przypadku, gdy ikony (12) „Otwarte drzwi” lub alarmu są aktywne.
2.	: (dwukropek)	Separator daty i godziny. Miga co sekundę gdy lokalny zegar jest włączony.
3.	Cyfry zegara 3,4	Dwie siedmio-segmentowe cyfry zegara wyświetlają minuty gdy lokalny zegar jest włączony.
4.	Cyfry 1-8	Cyfry od 1 do 8 wskazują rodzaj usterki po wprowadzeniu [*][2].
5.	Pamięć	Ikona aktywna, gdy w pamięci są alarmy.
6.	Blokada	Ikona aktywna, gdy w systemie są zablokowane linie.
7.	Programowanie	Ikona aktywna, gdy system jest w trybie programowania instalatorskiego, lub gdy programowanie odbywa się na innej klawiaturze.
8.	Tryb wyjścia	Ikona aktywna, gdy system został włączony w trybie wyjścia.
9.	Pożar	Ikona aktywna, gdy w pamięci są alarmy pożarowe.
10.	Tryb domowy	Ikona aktywna, gdy system został włączony w tryb domowy.
11.	Gong	Ikona aktywna, gdy włączona jest funkcja gongu.
12.	Otwarte drzwi	Ikona aktywna, gdy w systemie są naruszone linie. Dioda lub „Cyfry zegara 1,2” będą wyświetlać numer naruszonej linii. W przypadku, gdy naruszonych jest więcej niż jedna linia, należy użyć <> by przejrzeć numery pozostałych linii otwartych.
13.	Zasilanie AC	Dioda aktywna, gdy zasilanie jest podłączone do centrali alarmowej.
14.	Usterka	Dioda aktywna, gdy w systemie występują usterki.
15.	Tryb nocny	Ikona aktywna w momencie, gdy system został uzbrojony w tryb nocny.
16.	Gotowość (zielona)	Dioda aktywna, gdy system jest gotowy do włączenia w dozór.
17.	Dozór (czerwona)	Dioda aktywna, gdy system został włączony w dozór.

2.2. Wersje klawiatur

- HS2LCD GTX-2** Klawiatura LCD z wyświetlaczem alfanumerycznym.
- HS2LCDP GTX-2** Klawiatura LCD z wyświetlaczem alfanumerycznym, wyposażona w czytnik breloków zbliżeniowych.
- HS2LED GTX-2** Klawiatura LED.
- HS2LCDRFP8 GTX-2** Klawiatura LCD z wyświetlaczem alfanumerycznym z wbudowanym modułem odbiornika radiowego oraz czytnikiem breloków zbliżeniowych.
- HS2LCDWF8 GTX-2** Bezprzewodowa klawiatura LCD z wyświetlaczem alfanumerycznym.

3. System alarmowy GTX-2

System alarmowy GTX-2 został stworzony, by zapewnić użytkownikowi jak najprostszą obsługę. Instrukcję należy przeczytać uważnie, pozostałe informacje dotyczące obsługi systemu powinny zostać przekazane przez instalatora. Każdy użytkownik powinien zapoznać się z tą instrukcją oraz z obsługą systemu. Należy uzupełnić arkusze z rozdziału 17.1 „Informacje o systemie alarmowym”, gdzie znajdują się najważniejsze informacje dotyczące systemu tj. kody użytkowników oraz typy linii. Instrukcję przechowywać w bezpiecznym miejscu. Wypełnione informacje mogą okazać się przydatne w przyszłości np. podczas konserwacji systemu przez instalatora.

Uwaga: Centrale alarmowe GTX-2 posiadają funkcje służące redukcji fałszywych alarmów. Należy skonsultować się z instalatorem dla uzyskania dalszych informacji dotyczących funkcji redukcji fałszywych alarmów, ponieważ nie wszystkie opisane są w niniejszej instrukcji.

3.1 Ogólne informacje o systemie

System alarmowy składa się z centrali alarmowej GTX-2, jednej lub więcej klawiatur oraz różnego rodzaju czujników. Miejsce instalacji systemu nie powinno być dostępne dla osób postronnych. Metalowa obudowa, w której powinna być zainstalowana centrala powinna zawierać niezbędne zabezpieczenia, ewentualne moduły oraz akumulator podtrzymujący zasilanie.

Wszystkie klawiatury mają wbudowany brzęczyk oraz przyciski funkcyjne ułatwiające obsługę. Klawiatury LED posiadają diody LED, które odpowiadają numerom linii oraz diody statusu systemu. Klawiatury LCD posiadają alfanumeryczny ciekłokrystaliczny wyświetlacz LCD. Klawiatura służy do wysyłania poleceń do centrali alarmowej oraz wyświetlania aktualnego statusu systemu. Klawiatura powinna być zamontowana w dogodnym miejscu wewnątrz chronionego obiektu blisko drzwi wejściowych.

Centrala alarmowa posiada linie dozorowe, które mogą być połączone do różnego typu czujników (tj. czujki ruchu, czujki stłuczenia szkła, kontaktronów itp.), które odpowiadają za chroniony obszar. Alarm z linii dozorowej jest sygnalizowany na klawiaturach LED i ikonowych poprzez wyświetlenie numeru linii, natomiast na klawiaturach LCD poprzez odpowiedni komunikat na wyświetlaczu.

Uwaga: Tylko instalator systemów alarmowych powinien mieć dostęp do centrali alarmowej.

3.2. Testowanie poprawności działania systemu alarmowego

Testowanie powinno polegać na sprawdzeniu poprawności działania najważniejszych elementów systemu takich jak: brzęczyki klawiatur, diody LED oraz sygnalizatory.

Ważne:

- Istotne jest cotygodniowe testowanie sprawności działania systemu.
- W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości działania, należy skontaktować się z instalatorem.
- Aby zapewnić prawidłowe działanie czujek pożarowych, konserwacja powinna być wykonywana raz na rok.

Aby wykonać test klawiatur i sygnalizatorów należy:

1. Wcisnąć [*][6] po czym wprowadzić kod główny by wejść do menu funkcji użytkownika.
2. Przy użyciu przycisków kursorów <> przejść do funkcji **TEST SYSTEMU** i nacisnąć [*]. Centrala alarmowa aktywuje brzęczyki i diody we wszystkich klawiaturach oraz sygnalizatory na okres 2 sekund.

WCIŚN. (*) BY <> FUNKCJE UŻYTK.

WCIŚN. (*) BY <> TEST SYSTEMU

3.3 Monitoring

System może raportować zdarzenia do Centrum monitorowania alarmów. Jeżeli alarm zostanie wywołany przypadkowo, należy powiadomić centrum monitorowania zanim uruchomione zostaną odpowiednie procedury alarmowe.

Uwaga: Aby centrala mogła wysyłać kody raportujące, instalator musi włączyć funkcje odnoszące się do monitorowania.

Uwaga: W systemie opóźnienie komunikacji wynosi 30 sekund. Opóźnienie można przedłużyć do 45 sekund lub całkowicie je wyłączyć.

Uwaga: Instalator raz na rok powinien sprawdzać poprawność wysyłanych kodów raportujących na stację monitorowania.

3.4. Konserwacja systemu

Przy poprawnym użytkowaniu system praktycznie nie wymaga konserwacji. Należy pamiętać o:

- Przecieraniu urządzeń jedynie lekko zwilżoną szmatką
- Dla pozostałych urządzeń takich jak czujki pożarowe, czujki ruchu, czujki zbitcia szyby, czujki kontaktronowe, przed przystąpieniem do prac konserwacyjnych należy zapoznać się z instrukcjami dostarczonymi do urządzeń.
- Wymiana akumulatorów powinna być wykonywana co 3-5 lat przez instalatora systemów alarmowych

4. Włączanie systemu w dozór

W zależności od konfiguracji systemu możliwe jest kilka sposobów włączenia centrali w dozór. System można włączyć w dozór za pomocą klawiatur, pilotów lub breloków zbliżeniowych. Więcej informacji znajduje się w pełnej instrukcji użytkownika.

4.1 Włączanie systemu w tryb wyjścia za pomocą klawiatury

Włączenie systemu w trybie wyjścia powoduje:

- Załączenie wszystkich czujek zainstalowanych wewnątrz obiektu
- Załączenie wszystkich czujek zainstalowanych na zewnątrz obiektu

Aby uzbroić system w trybie wyjścia za pomocą klawiatury:

1. Należy upewnić się czy wszystkie drzwi i okna zostały zamknięte oraz czy na klawiaturze dioda Gotowość świeci.
2. Należy wcisnąć i przytrzymać przez 2 sekundy przycisk funkcyjny „Włączenie w trybie wyjścia” po czym jeżeli wymagane wprowadzić kod dostępu lub przyłożyć brelok LUB

DATA CZAS LIP 03/14 13:17

SYSTEM GOTOWY DO WŁĄCZENIA
----

następnie

PRZYŁÓŻ BRELOK LUB KOD DOSTĘPU

Wcisnąć [*][0] by włączyć system za pomocą funkcji „Szybkie włączenie”.

3. Jeżeli linie zostały zablokowane, na klawiaturach LED i ikonowych dioda Blokada będzie świecić oraz numery zablokowanych linii zostaną wyświetlone. Na klawiaturze LCD pojawi się komunikat o blokadzie linii.

* UWAGA * <>
JEST BLOKADA

4. Po poprawnym wykonaniu sekwencji włączenia systemu:

- Dioda Dozór zostanie włączona.
- Dioda Gotowość w dalszym ciągu będzie świecić.
- Rozpocznie się odliczanie czasu na wyjście.
- Klawiatura potwierdzi uzbrojenie sześciokrotnym dźwiękiem, po czym zacznie odliczanie czasu na wyjście sygnalizując brzęczykiem co sekundę. W ostatnich 10 sekundach czasu na wyjście dźwięk brzęczyka będzie generował sygnały dźwiękowe ze zdwojoną częstotliwością.

CZAS NA WYJŚCIE
TRWA

5. Aby anulować włączenie systemu w dozór należy wprowadzić kod dostępu lub przyłożyć brelok zbliżeniowy do czytnika na klawiaturze.

SYSTEM WYŁĄCZONY
BEZ ALARMU

6. Po upływie czasu na wyjście, system zostanie włączony w dozór oraz:

- Dioda Gotowość zostanie wyłączona
- Dioda Dozór w dalszym ciągu będzie świecić.
- Klawiatura wyłączy dźwiękową sygnalizację czasu na wyjście.

SYS. WŁĄCZONY
W TRYB WYJŚCIA

Uwaga! Instalator programuje długość czasu na wyjście oraz określa, czy potrzebne jest podanie kodu dostępu przy włączaniu system w dozór za pomocą przycisku funkcyjnego.

4.2. Restart czasu na wyjście

Centrala umożliwia opcję restartu czasu na wyjście w przypadku, gdy linia opóźniona podczas czasu na wyjście zostanie naruszona po raz drugi. Restart czasu na wyjście możliwy jest tylko raz.

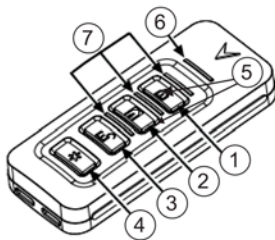
4.3. Czas anulowania wysyłania kodu raportującego

Centrala alarmowa umożliwia zaprogramowania czasu, w którym użytkownik może anulować transmisję kodu raportującego do stacji monitorowania. Czas ten maksymalnie może zostać zaprogramowany na 5 minut. Po upływie zaprogramowanego czasu anulowania wysyłania kodu, centrala alarmowa wyśle kod raportujący do stacji monitorowania. Poprawne dostarczenie kodu raportującego do stacji monitorowania zostanie zasygnalizowane sześciokrotnym dźwiękiem na klawiaturze.

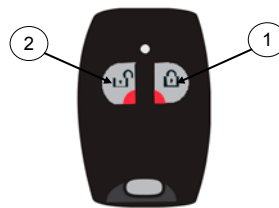
Uwaga: Czas anulowania wysyłania kodu raportującego programowany jest przez instalatora.

4.4. Obsługa systemu za pomocą pilota bezprzewodowego oraz breloka zbliżeniowego

Piloty bezprzewodowe umożliwiają użytkownikom znajdującym się w bliskiej odległości od chronionego obiektu, w łatwy sposób włączyć lub wyłączyć system alarmowy z dozoru lub wezwać pomoc.

1. Włączenie w tryb wyjścia
2. Włączenie w tryb domowy
3. Wyłączenie
4. Alarm Panika
5. Sterowanie wyjściem użytkowym 1
6. Dioda LED
7. Diody LED statusu

1. Włączenie w tryb wyjścia
2. Wyłączenie

Uwaga: Wszystkie przyciski fabrycznie są zaprogramowane. Należy dowiedzieć się od instalatora jakie funkcje zostały przypisane do przycisków pilota bezprzewodowego, który pracuje w systemie. W przypadku włączania i wyłączania za pomocą dedykowanych pilotów system potwierdzi włączenie systemu jednym głośniejszym sygnałem natomiast wyłączenie dwoma sygnałami.

4.4.1 Włączanie systemu za pomocą bezprzewodowego pilota

Jeżeli zaprogramowano centrala GTX-2 może być włączona w dozór za pomocą następujących bezprzewodowych pilotów:

- BW-RCH/P
- BW-PB2

Aby włączyć system za pomocą pilota bezprzewodowego należy:

- nacisnąć przycisk odpowiadający wybranemu trybowi włączenia. Dioda Gotowość na klawiaturze powinna świecić.

4.4.2 Włączanie systemu za pomocą breloka zbliżeniowego

Jeżeli zaprogramowano centrala GTX-2 może być włączona w dozór za pomocą breloka zbliżeniowego.

Aby uzbroić system za pomocą breloka zbliżeniowego należy:

- Zbliżyć brelok zbliżeniowy do czytnika na klawiaturze wyposażonej w czytnik zbliżeniowy. Dioda Gotowość powinna świecić.
- Jeżeli instalator tak zaprogramował, dodatkowo podać kod dostępu.

4.5 Wyłączenie systemu z dozoru

W zależności od konfiguracji systemu istnieje kilka sposobów wyłączenia systemu z dozoru. Wyłączyć system z dozoru można za pomocą:

- klawiatur,
- pilotów bezprzewodowych,
- breloków zbliżeniowych.

Aby wyłączyć system z dozoru za pomocą klawiatury:

1. W dowolnym momencie (podczas, gdy system jest włączony w dozór, dioda Dozór świeci) wprowadzić kod dostępu lub przyłożyć brelok zbliżeniowy.
2. Jeżeli otworzono drzwi wejściowe (naruszenie linii opóźnionej), klawiatura włączy sygnalizację czasu na wejście. Należy wprowadzić kod dostępu przed upływem _____ sekund (czas na wejście).

Aby wyłączyć system z dozoru za pomocą pilota bezprzewodowego:

1. W dowolnym momencie (podczas, gdy system jest włączony w dozór, dioda Dozór świeci) wcisnąć przycisk wyłączenie z dozoru.
2. Jeżeli otworzono drzwi wejściowe (naruszenie linii opóźnionej), klawiatura włączy sygnalizację czasu na wejście. Należy nacisnąć przycisk wyłączenie z dozoru przed upływem _____ sekund (czas na wejście).

Uwaga! Po wyłączeniu systemu z dozoru pilotem bezprzewodowym należy sprawdzić, czy w systemie nie wystąpiły alarmy podczas dozoru.

Aby wyłączyć system z dozoru za pomocą breloka zbliżeniowego:

1. W dowolnym momencie (podczas, gdy system jest włączony w dozór, dioda Dozór świeci) zbliżyć brelok zbliżeniowy do czytnika na klawiaturze wyposażonej w czytnik oraz jeżeli wymagane wprowadzić kod dostępu.
2. Jeżeli otworzono drzwi wejściowe (naruszenie linii opóźnionej), klawiatura włączy sygnalizację czasu na wejście. Należy zbliżyć brelok zbliżeniowy do czytnika na klawiaturze przed upływem _____ sekund (czas na wejście).

Uwaga: Czas na wejście programowany jest przez instalatora.

4.5.1 Błąd wyłączenia z dozoru

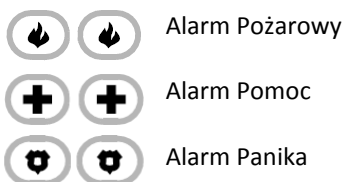
Jeżeli wprowadzono nieprawidłowy kod dostępu, klawiatura wygeneruje 2 sekundowy sygnał błędu. Należy wcisnąć [#], po czym ponownie wprowadzić poprawny kod dostępu.

5. Przyciski alarmowe

Uwaga! Użyć jedynie w uzasadnionych przypadkach!

Jednoczesne wciśnięcie obu przycisków alarmowych: Alarm Pożarowy, Alarm Pomoc, Alarm Paniki spowoduje wysłanie odpowiedniego kodu raportującego do stacji monitorowania. Dla przykładu, w celu wygenerowania Alarmu Medycznego należy wcisnąć i przytrzymać przez 2 sekundy przyciski Alarm Pomoc, klawiatura wyświetli komunikat NACIŚN. PRZYCISK ALARM WEZW. POMOC. Klawiatura potwierdzi kilkukrotnym dźwiękiem aktywację alarmu i wysłanie (jeżeli zaprogramowano) kodu raportującego do stacji monitorowania.

Uwaga!

- Należy upewnić się, czy zainstalowany system alarmowy wyposażony jest w przyciski alarmowe.
- Przycisk Alarm Pożarowy może być wyłączony przez instalatora.
- W przypadku posiadania dwukierunkowego modułu audio istnieje możliwość dwustronnej komunikacji ze stacją monitorowania w przypadku użycia któregoś z przycisków alarmowych.

6. Rodzaje kodów dostępu

Centrala alarmowa umożliwia zaprogramowanie różnych kodów. Ich rodzaje i właściwości zestawiono w poniższej tabeli.

Kod	Dodawanie użytkowników	Usuwanie kodów	Włączenie w dozór	Wyłączenie z dozoru	Programowanie kodów dostępu	Menu funkcji użytkownika	Programowanie instalatorskie
Główny	Wszystkich	Wszystkich	Tak	Tak	Tak	Tak	Nie
Użytkownika	Nie	Nie	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie
Nadzoru	Wszystkich oprócz głównego	Wszystkich oprócz głównego	Tak	Tak	Tak	Tak	Nie
Pod przymusem	Nie	Nie	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie
Jednorazowy	Nie	Nie	Tak	Raz na dzień	Nie	Nie	Nie

Kod instalatora i kod główny są kodami systemowymi, które można zmienić natomiast nie można ich usunąć. Inne kody takie jak kody użytkownika mogą być dodawane i usuwane, jeżeli jest taka konieczność. Domyślnie wszystkie kody dostępu mają przypisane te same podsystemy i opcje, co kod użyty do ich zaprogramowania.

Uwaga! W przypadku kodów 8-cyfrowych minimalna ilość kombinacji kodu dla jednego użytkownika wynosi: (2083333 dla HS2016, 1052631 dla HS2064 oraz 100000 dla HS2128).

Kod główny Domyślnie kod główny przypisany jest do wszystkich podsystemów oraz posiada dostęp do wszystkich funkcji systemu. Ten kod może być użyty także do programowania wszystkich kodów dostępu, kodów nadzoru i kodów pod przymusem. Kod główny jest kodem o numerze [01].

Kod użytkownika Ten rodzaj kodu przeznaczony jest do włączania i wyłączania wybranych podsystemów w dozór oraz może mieć dostęp (programowane przez instalatora) do funkcji użytkownika.

Kod nadzoru Kod ten posiada dostęp do programowania kodów dostępu [*][5] oraz funkcji użytkownika[*][6]. Kod Nadzoru może być zaprogramowany jedynie przy użyciu kodu głównego. Kod nadzoru posiada te same właściwości co kod główny z wyłączeniem możliwości zmiany kodu głównego. Kod zaprogramowany przy użyciu kodu nadzoru będzie posiadał te same właściwości co kod nadzoru z wyjątkiem funkcji nadzoru. Po utworzeniu nowego kodu można dodać funkcję nadzoru.

Kod pod przymusem Kodu należy użyć w przypadku, gdy ktoś pod przymusem żąda dostępu do funkcji klawiatury. Kod pod przymusem posiada te same właściwości co kod dostępu z tym wyjątkiem, że gdy zostanie użyty powoduje wygenerowanie cichego alarmu oraz wysłanie do stacji monitorującej odpowiedniego kodu raportującego. Kod pod przymusem nie posiada dostępu do programowania kodów dostępu [*][5], funkcji użytkownika [*][6] oraz programowania instalatorskiego [*][8].

Kod jednorazowy Kod jednorazowy jest kodem użytkownika z włączonym atrybutem kodu jednorazowego. Kod ten pozwala użytkownikowi na włączanie systemu nieskończoną ilość razy, jednak użytkownik z takim kodem może wyłączyć system z dozoru tylko raz w ciągu doby.

Aby wejść do menu programowania kodów dostępu:

1. Wprowadzić [*][5]
LUB
Wcisnąć [*] i przy użyciu przycisków kursorów <> przejść do funkcji KODY DOSTĘPU po czym wcisnąć [*]
2. Wprowadzić kod główny lub kod nadzoru
3. Wprowadzić dwucyfrowo numer użytkownika
LUB
Używając przycisków kursorów <> wybrać numer użytkownika i wcisnąć [*] Na klawiaturze LED wybrany numer użytkownika zacznie migać
4. Aby wrócić do menu głównego wcisnąć [#]

WCIŚN. (*) BY <> KODY DOSTĘPU

PODAJ KOD GŁÓWNY

6.1. Dodawanie, usuwanie oraz zmiana kodów dostępu

Każdy programowany kod przypisany jest do numeru z zakresu: (od 01 - 48 dla HS2016, od 001 - 500 dla HS2064, oraz od 0001 do 1000 dla HS2128). Kody dostępu nie mogą się duplikować.

Aby dodać lub zmienić kod dostępu należy:

1. Z poziomu programowania kodów [*][5], wybrać numer użytkownika i wcisnąć [*] lub [1].
2. Wprowadzić nowy 4, 6 lub 8 cyfrowy kod dostępu. Po wprowadzeniu nowego kodu centrala automatycznie powróci do poprzedniego menu, na klawiaturze LCD zostanie zmieniony symbol '-' na 'P'. Na klawiaturze ikonowej lub LED cyfra zaprogramowanego kodu użytkownika zostanie wyświetlona. Jeżeli wprowadzono duplikat kodu, klawiatura wygeneruje sygnał błędu.

WCIŚN. (*) BY <> KODY DOSTĘPU

PODAJ NOWY KOD XXXXXX

WCIŚN. (*) BY <> KOD UŻYTK. 03 P

Aby usunąć kod dostępu należy:

1. Z poziomu programowania kodów [*][5], wybrać numer użytkownika i wcisnąć [*] lub [1].
2. Wcisnąć [*]. Kod dostępu zostanie usunięty a centrala automatycznie powróci do poprzedniego menu. Na klawiaturze LCD zostanie zmieniony symbol 'P' na '-'. Na klawiaturze ikonowej lub LED cyfra usuniętego kodu zostanie wyłączona.

WCIŚN. (*) BY <> KODY DOSTĘPU

PODAJ NOWY KOD 030516

Uwaga: Każdy brelok zbliżeniowy przypisany do usuniętego użytkownika będzie musiał zostać przypisany ponownie.

WCIŚN. (*) BY <> KOD UŻYTK. 03 -

6.2. Weryfikacja alarmu

Jeżeli funkcja weryfikacji alarmu jest włączona to dwie lub więcej linii dozorowych musi zostać naruszonych w zaprogramowanym czasie aby wystąpił alarm.

Uwaga: Funkcję tą programuje instalator.

6.3. Licznik naruszeń

Jeżeli opcja ta jest włączona, centrala zaprzestanie wysyłania do stacji monitorowania komunikatów o alarmach z danej linii, która przekroczyła liczbę alarmów zaprogramowanych w opcji licznika naruszeń. Jeżeli tak zaprogramowano zablokowana zostanie także głośna sygnalizacja.

Uwaga: Funkcję tą programuje instalator.

6.4. Funkcja „Call waiting”

Funkcja umożliwi wpisanie ciągu znaków pozwalający wyłączyć na czas połączenia funkcję połączenia oczekującego „call waiting”, jeśli usługa ta jest aktywna na linii telefonicznej używanej przez centralę do łączności ze stacją monitorowania. Ta opcja jest domyślnie wyłączona.

Uwaga: Funkcję tą programuje instalator.

6.5. Weryfikacja alarmu pożarowego

Funkcja weryfikacji alarmu pożarowego jest dostępna dla linii pożarowych. Jeżeli funkcja została włączona, po spełnieniu warunków weryfikacji alarmu pożarowego, centrala wygeneruje głośną sygnalizację oraz jeżeli zaprogramowano, zostanie wysłany kod raportujący do stacji monitorowania.

Uwaga: Funkcję tą programuje instalator.

6.6. Blokada systemu

Centrala umożliwia funkcję blokady wszystkich klawiatur, pilotów bezprzewodowych, breloków zbliżeniowych oraz komend SMS na określony czas, w przypadku wprowadzenia określonej ilości błędnych kodów. Wciśnięcie dowolnego przycisku spowoduje wygenerowanie dźwięku błędu. Przyciski [F] [A] [P] pomimo blokady klawiatury będą aktywne.

Uwaga: Funkcja oraz ilość błędnych kodów po których nastąpi blokada programowana jest przez instalatora.

6.7. Nazwy użytkowników (tylko klawiatury LCD)

Centrala umożliwia programowanie nazw użytkownika. Nazwy mogą być programowane oraz edytowane z poziomu klawiatury LCD.

Aby edytować nazwę użytkownika należy:

1. Wejść do menu programowania kodów użytkownika [*][5] [kod główny]. Przy użyciu przycisków kursorów <> wybrać żądany numer użytkownika i nacisnąć [*]. Następnie przy użyciu przycisków kursorów <> przejść do funkcji NAZWY UŻYTKOW., po czym wcisnąć [*].
2. Za pomocą przycisków kursorów <> można przesunąć kursor w wolne miejsce lub w miejsce wybranego znaku.
3. Za pomocą odpowiednich przycisków na klawiaturze wprowadzić wybrane litery bądź cyfry.
4. Gdy wprowadzono wybraną literę bądź cyfrę, przesunąć kursor aby wprowadzić następny znak.
5. Gdy zakończono wprowadzanie znaków, wcisnąć [*] używając przycisków kursorów odnaleźć ZAPISZ, po czym wcisnąć [*].

WCIŚN. (*) BY <> NAZWY UŻYTKOW.

PROGRAMUJ NAZWĘ {NAZWA UŻYTK. 1}
----

7. Przegląd usterek

Przegląd usterek (poziom 1) składa się z różnego rodzaju usterek (poziom 2), które z kolei mogą być powiązane z wybranym modułem, linią, urządzeniem lub w dalszej kolejności (poziom 3) z konkretnym numerem modułu, linii lub urządzenia. Szczegółowy opis usterek oraz możliwe rozwiązania zamieszczono w tabeli poniżej.

W przypadku wystąpienia usterek w systemie:

- Dioda Usterka na klawiaturze zacznie świecić.
- Klawiatura będzie generować dźwięk usterki co 10 sekund.
- Nacisnąć przycisk [*] by wyciszyć dźwięk usterki na klawiaturze.

Aby wejść w tryb przeglądu usterek należy wcisnąć [*][2]. Podczas przeglądu usterek dioda usterka będzie migać określając tym samym poziom przeglądanych usterek, czyli jedno mignięcie = 1 poziom, dwa mignięcia = 2 poziom, trzy mignięcia = 3 poziom.

Tabela 9.1 Opis usterek

Usterka	Numer usterki	Opis	Rodzaj usterki	Numer usterki	Opis usterki		
	Poziom 1			Poziom 2	Poziom 3		
Uwaga: Numer usterki używany jest do identyfikacji usterki. W przypadku klawiatur LED/ikonowych numer usterki będzie wyświetlany w postaci cyfr na wyświetlaczu lub włączonej diody. Ilość mignięć diody Usterki określa poziom usterki.							
Wymagany serwis	01	Usterkę czasu można usunąć przez zaprogramowanie czasu. Aby zaprogramować czas należy wcisnąć [*][6] po czym [0][1]. W przypadku wystąpienie innego typu usterki należy skontaktować się z instalatorem systemów alarmowych.	Usterka w obwodzie sygnalizatorów	01			
			Zakłócenia radiowe	02			
			Usterka na wyjściu AUX	03			
			Utrata czasu	04			
			Usterka wyjścia 1	05			
Usterka akumulatora	02	Centrala wykryła problem z akumulatorem. Należy skontaktować się z instalatorem.	Usterka akumulatora centrali	01	Nie dotyczy		
Usterka niskie napięcia magistrali	03	Centrala wykryła problem z magistralą. Należy skontaktować się z instalatorem.	Brak akumulatora w centrali	02	Nie dotyczy		
			Klawiatura	02	Klawiatura 1-16		
Usterka zasilania AC	04	Centrala wykryła utratę zasilania. Pomimo utraty zasilania system będzie działać na baterii przez kilka godzin. Należy skontaktować się z instalatorem.	Linia — usterka sieci AC	01	Nazwa linii 001-128		
			Sygnalizator — usterka sieci AC	03	Sygnalizator 1-16		
			Retransmitter — usterka sieci AC	04	Retransmitter 1-8		
			Usterka zasilania centrali alarmowej	07	Nie dotyczy		
Usterka urządzeń	05	Centrala wykryła problem z jednym lub większą ilością podłączonych urządzeń. Należy skontaktować się z instalatorem.	Tlenku węgla (BW-COD)				
			Niska temp. (BW-TMD)				
			Rozłączona sonda (BW-TMD)				
			Pożar (BW-SMD)				
			Linia			01	Nazwa linii 001-128
			Klawiatura			02	Klawiatura 1-16
			Sygnalizator			03	Sygnalizator 1-16
			Retransmitter			04	Retransmitter 1-8

Usterka	Numer usterki	Opis	Rodzaj usterki	Numer usterki	Opis usterki
	Poziom 1			Poziom 2	Poziom 3
Usterki niskiego napięcia baterii	06	Centrala wykryła problem z baterią jednego lub kilku urządzeń. W przypadku bezprzewodowych linii, klawiatur oraz pilotów należy zapoznać się z instrukcją danego urządzenia w celu wymiany baterii. W przypadku wystąpienia innych usterek należy skontaktować się z instalatorem.	Linia	01	Nazwa linii 001-128
			Klawiatura	02	Klawiatura 1-16
			Sygnalizator	03	Sygnalizator 1-16
			Retransmitter	04	Retransmitter 1-8
			Użytkownik	05	Bezprzewodowy pilot 1-32
Usterki sabotażu urządzeń	07	Centrala wykryła problem z sabotażem jednego lub kilku urządzeń. Należy skontaktować się z instalatorem.	Tlenku węgla (BW-COD)		
			Niska temp. (BW-TMD)		
			Rozłączona sonda (BW-TMD)		
			Pożar (BW-SMD)		
			Linia	01	Nazwa linii 001-128
			Klawiatura	02	Klawiatura 1-16
			Sygnalizator	03	Sygnalizator 1-16
			Retransmitter	04	Retransmitter 1-8
Usterki braku testu nadzoru	08	Centrala wykryła problem z sygnałem nadzoru jednego lub kilku urządzeń bezprzewodowych, co może być przyczyną nieprawidłowego działania systemu. Należy skontaktować się z instalatorem.	Linia	01	Nazwa linii 001-128
			Klawiatura	02	Klawiatura 1-16
			Sygnalizator	03	Sygnalizator 1-16
			Retransmitter	04	Retransmitter 1-8
Usterki nadzoru modułów	09	Centrala wykryła problem z nadzorem jednego lub kilku modułów. Należy skontaktować się z instalatorem.	Klawiatura	02	Klawiatura 1-16
Usterki sabotażu modułów	10	Centrala wykryła problem z sabotażem jednego lub kilku modułów. Należy skontaktować się z instalatorem.	Klawiatura	02	Klawiatura 1-16
Usterki komunikacji	11	Centrala wykryła problem z komunikacją. Należy skontaktować się z instalatorem.	Usterka monitorowania linii telefonicznej	01	Nie dotyczy
			Usterka komunikacji	02	Numer telefony 1-4
			Nadajnik — usterka blokady SIM	03	Nie dotyczy
			Nadajnik — usterka zasięgu GSM	04	Nie dotyczy
			Nadajnik — usterka Ethernet	05	Nie dotyczy
			Odbiornik — nieobecny	06	Odbiornik 1 - 4
			Odbiornik — nadzór	07	Odbiornik 1 - 4
			Alternatywny komunikator usterka komunikacji	10	Odbiornik 1 - 4
Usterki sygnału RF	12	Centrala wykryła problem z synchronizacją sieci RF jednego lub kilku modułów. Należy skontaktować się z instalatorem.	Linia	01	Nazwa linii 001-128
			Klawiatura	02	Klawiatura 1-16
			Sygnalizator	03	Sygnalizator 1-16
			Retransmitter	04	Retransmitter 1-8
			Użytkownik	05	Użytkownik 01 - 95

8. Ważne uwagi dotyczące bezpieczeństwa

Uwaga: Urządzenie nie posiada głównego wyłącznika sieci AC. Wtyczka zasilania powinna posłużyć do wyłączenia zasilania AC w przypadku nagłej konieczności. Ważne jest, żeby dostęp do gniazda zasilania nie był niczym ograniczony.

Uwaga: Podczas używania sprzętu podłączonego do sieci elektrycznej lub sieci telekomunikacyjnej, należy zawsze przestrzegać podstawowych instrukcji bezpieczeństwa. Należy zapoznać się z instrukcją bezpieczeństwa dostarczoną do urządzenia oraz zachować ją do wykorzystania w przyszłości. Aby zmniejszyć ryzyko poparzenia, porażenia prądem lub innych obrażeń należy zastosować się do poniższych wskazówek:

- Zabrania się samodzielnej naprawy oraz serwisowania urządzenia przez użytkownika. Otwarcie lub usunięcie osłony obudowy może narazić użytkownika na działanie prądu elektrycznego lub inne zagrożenia.
- Każdy serwis, konserwacja, naprawa powinny być wykonywane przez wykwalifikowanego instalatora systemów alarmowych.
- Zużyte baterie utylizować zgodnie z lokalnymi przepisami.
- Nie pozostawiać żadnych przedmiotów na obudowie centrali.
- Nie rozlewać żadnego rodzaju płynów na urządzenie.
- Nie dotykać urządzenia oraz żadnych przewodów podłączonych do urządzenia podczas wyładowań atmosferycznych, gdyż grozi to porażeniem prądem elektrycznym.
- Nie dotykać nie izolowanych przewodów dopóki urządzenie nie zostanie odłączone od zasilania.
- Przewody należy poprowadzić w ten sposób aby zminimalizować ryzyko wypadku. Przewody nie mogą być obciążone mechanicznie.
- Nie używać systemu alarmowego do raportowania o wycieku gazu w przypadku, gdy wyciek znajduje się w bliskiej odległości od systemu.
- Każdy serwis, konserwacja, naprawa powinny być wykonywane przez wykwalifikowanego instalatora systemów alarmowych.

8.1. Konserwacja i usuwanie usterek

Utrzymywać urządzenia wchodzące w skład systemu alarmowego w idealnym stanie poprzez przestrzeganie wskazówek konserwacji opisanych poniżej

8.1.1. Czyszczenie

- Przecierać urządzenia lekko zwilżoną szmatką.
- Do czyszczenia urządzeń nie należy używać żadnego rodzaju papierów ściernych, rozpuszczalników oraz środków czyszczących w postaci aerozoli. Może spowodować to dostanie się płynu do środka urządzenia i być przyczyną nieodwracalnych uszkodzeń.
- W trakcie czyszczenia urządzeń nie używać wody lub innych płynów.
- Nie przecierać przedniej obudowy urządzeń alkoholem lub rozpuszczalnikiem.

8.1.2. Usuwanie usterek

Może się zdarzyć iż wystąpią problemy z poprawnym funkcjonowaniem systemu alarmowego lub działaniem linii telefonicznej. Jeżeli w systemie wystąpią usterki, centrala alarmowa wykryje je natychmiastowo a na klawiaturach systemowych zostanie wyświetlony opis występujących usterek. W celu zlikwidowania usterki należy zapoznać się z rozdziałem 7 „Przegląd usterek” powyższej instrukcji, w którym zostały opisane oraz wymienione wszystkie usterki. W razie dalszych problemów należy skontaktować się z instalatorem systemów alarmowych.

Uwaga! Urządzenie nie zawiera elementów, które mogą zostać wymienione własnoręcznie przez samego użytkownika, wyłączając baterie w klawiaturze bezprzewodowej. Zużyte baterie utylizować zgodnie z lokalnymi przepisami.

Instrukcja dotyczy modeli urządzeń wymienionych poniżej:

- HS2LCD GTX-2
- HS2LCDP GTX-2
- HS2LED GTX-2

9. Informacje o systemie alarmowym

W wyznaczonym polu zaznaczyć używane przyciski specjalne

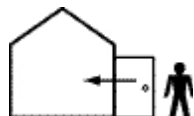

CZASY SYSTEMOWE

Czas na wyjście

Mam ..... sekund na opuszczenie pomieszczeń

Opóźnienie wejściowe 1

wynosi ..... sekund i jest związane z .....

Opóźnienie wejściowe 2

wynosi ..... sekund i jest związane z .....

Instalator / Konserwator systemu: .....

/Imię i nazwisko/ Nazwa Zakładu/

.....
/Adres i numery telefonu/

Mój numer w stacji monitorowania alarmów: .....

Instalacja akumulatora / Data Serwisu

.....
.....
.....

Uwaga! W przypadku wysłania kodu raportującego o fałszywym alarmie należy niezwłocznie powiadomić o tym stację monitorowania.

9.1 Kody dostępu / linie dozоровe

Kod główny [01] .....

Nr	Kod dostępu	Nr	Kod dostępu	Nr	Kod dostępu	Nr	Kod dostępu
01		25		49		73	
02		26		50		74	
03		27		51		75	
04		28		52		76	
05		29		53		77	
06		30		54		78	
07		31		55		79	
08		32		56		80	
09		33		57		81	
10		34		58		82	
11		35		59		83	
12		36		60		84	
13		37		61		85	
14		38		62		86	
15		39		63		87	
16		40		64		88	
17		41		65		89	
18		42		66		90	
19		43		67		91	
20		44		68		92	
21		45		69		93	
22		46		70		94	
23		47		71		95	
24		48		72			

Linie dozorowe

Nr linii	Nazwa linii / Obszar chroniony	Typ czujki	Nr linii	Nazwa linii / Obszar chroniony	Typ czujki
01			55		
02			56		
03			57		
04			58		
05			59		
06			60		
07			61		
08			62		
09			63		
10			64		
11			65		
12			66		
13			67		
14			68		
15			69		
16			70		
17			71		
18			72		
19			73		
20			74		
21			75		
22			76		
23			77		
24			78		
25			79		
26			80		
27			81		
28			82		
29			83		
30			84		
31			85		
32			86		
33			87		
34			88		
35			89		
36			90		
37			91		
38			92		
39			93		
40			94		
41			95		
42			96		
43			97		
44			98		
45			99		
46			100		
47			101		
48			102		
49			103		
50			104		
51			105		
52			106		
53			107		
54			108		

Nr linii	Nazwa linii / Obszar chroniony	Typ czujki	Nr linii	Nazwa linii / Obszar chroniony	Typ czujki
109			119		
110			120		
111			121		
112			122		
113			123		
114			124		
115			125		
116			126		
117			127		
118			128		

9.2. Wskazówki dotyczące miejsca instalacji czujek dymu oraz czujek tlenu węgla CO

9.2.1. Czujki dymu

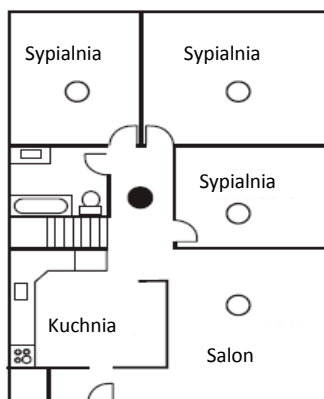
Badania wykazały, że wszystkie pożary w domu są źródłem mniejszej lub większej ilości dymu. Doświadczalnie stwierdzono, że w większości przypadków typowy pożar w domu generuje możliwe do wykrycia ilości dymu znacznie wcześniej zanim temperatura wzrośnie w sposób wyczuwalny. Z tego powodu czujki dymu powinny być instalowane przed każdą sypialnią oraz na każdym piętrze.

Poniższe wskazówki są jedynie ogólnymi założeniami i przed zainstalowaniem czujek należy ich lokalizację skonsultować ze specjalistami ochrony przeciwpożarowej. Oprócz czujek wymaganych dla zapewnienia minimum ochrony, zaleca się zainstalowanie dodatkowych czujek w takich pomieszczeniach jak piwnice, sypialnie (zwłaszcza osób palących), pomieszczenia gospodarcze i korytarze (patrz rysunki poniżej).

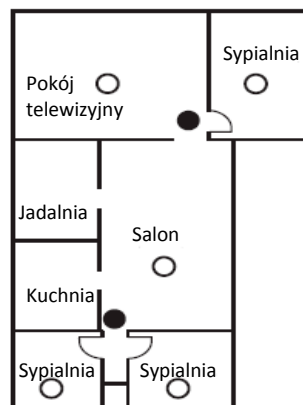
Dym wraz z ciepłym powietrzem dąży najkrótszą drogą do sufitu, przesuwa się wzdłuż niego a następnie zaczyna opadać w dół. Z powodu takiego zachowania się ogrzanego przez ogień powietrza dym nie dociera do narożników pomiędzy ścianami a sufitem. W większości wypadków taka "martwa strefa" na granicy sufitu i ściany ma szerokość 10 cm.

Należy unikać montowania czujników dymu w następujących miejscach

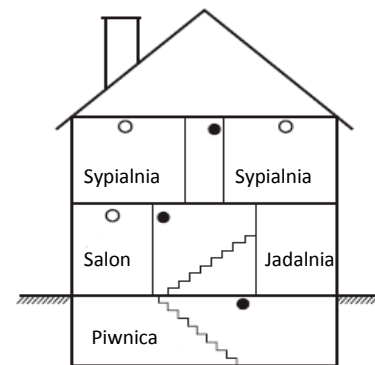
- podwyższone części sufitu i świetliki, gdyż tzw. „poduszka powietrzna” uniemożliwi przedostanie się dymu do czujki,
- okolice wentylatorów, okien lub drzwi, gdzie szybki przepływ powietrza może uniemożliwić wpłynięcie dymu do komory czujki,
- miejsca o wysokiej wilgotności, np. łazienki, tarasy
- miejsca w których temperatura może wzrosnąć powyżej 38°C lub spaść poniżej 5°C.

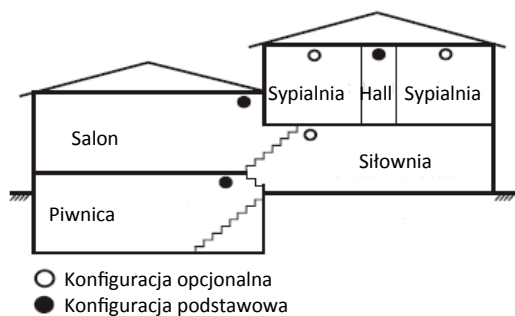
Rysunek 1

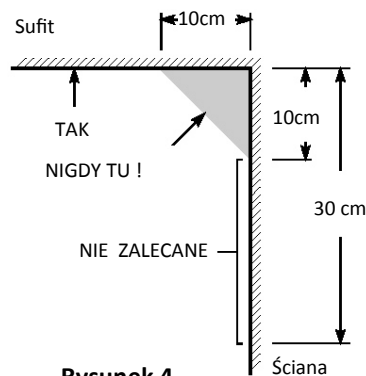
Rysunek 2

Rysunek 3

Rysunek 3a

Rysunek 4

Bezpieczeństwo na obiekcie

Rozdział zawiera informacje dotyczące bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Większość pożarów występuje w domach. Aby zminimalizować ryzyko wystąpienia pożaru, rekomendowane jest przeprowadzenie audytu przeciwpożarowego i stworzenie planu ewakuacji z budynku.

Należy sprawdzić:

1. Czy gniazda elektryczne są w dobrym stanie. Sprawdzić czy używane przewody elektryczne nie są przetarte, czy obwody elektryczne nie są przeładowane itp. Jeżeli nie ma pewności, co do poprawności instalacji elektrycznych należy skontaktować się z osobą posiadającą uprawnienia do przeprowadzenia takich kontroli.
2. Czy płyny łatwopalne są przechowywane w szczelnych kontenerach i w chłodnych pomieszczeniach. Należy unikać czyszczenia urządzeń łatwopalnymi płynami.
3. Czy materiały łatwo palne są zabezpieczone przed dostępem dzieci.
4. Czy piece i inne tego typu instalacje są prawidłowo zamontowane i działają poprawnie. Czy mają aktualny atest.

9.2.2. Plan ewakuacji

Bardzo często czas pomiędzy wykryciem pożaru a pożarem mogącym mieć śmiertelne skutki jest bardzo krótki. Dlatego bardzo ważną rzeczą jest stworzenie planu ewakuacji obiektu.

1. Każdy z członków rodziny powinien uczestniczyć w tworzeniu planu ewakuacji.
2. Należy przeanalizować każdą możliwą drogę ewakuacji z każdego pomieszczenia w obiekcie. Duża ilość pożarów powstaje w nocy. W związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na drogi ewakuacyjne z pomieszczeń sypialnianych.
3. Jeżeli to możliwe ewakuacja z pomieszczeń sypialnianych powinna odbywać się bez konieczności otwierania drzwi wewnętrznych.

Podczas tworzenia planu ewakuacji szczególną uwagę należy zwrócić na następujące elementy:

- Upewnić się czy wszystkie drzwi i okna znajdujące się na obwodzie obiektu łatwo się otwierają.
- Należy pamiętać, aby przy układaniu planu ewakuacji uwzględnić mniejszą sprawność dzieci, osób starszych lub niepełnosprawnych.
- Jeżeli wyjście ewakuacyjne z obiektu jest nad poziomem ziemi należy to miejsce zaopatrzyć w drabinę lub linę. Należy także przeprowadzić szkolenia z zakresu ewakuacji przy użyciu drabiny lub liny.
- Wyjścia ewakuacyjne nie powinny być zastawiane żadnego rodzaju przedmiotami. W okresie zimowym należy zwrócić uwagę na leżący śnieg pod drzwiami.
- Wybrać określone miejsce, gdzie zgromadzą się osoby po ewakuacji (np. przy skrzynce na listy). Po wydostaniu się z domu należy zadzwonić z telefonu komórkowego lub telefonu sąsiada na numer straży pożarnej.
- Dbanie o bezpieczeństwo przeciwpożarowe jest sprawą bardzo ważną dla wszystkich członków rodziny a odpowiednie przygotowanie może zapobiec tragedii. W trakcie pożaru należy niezwłocznie opuścić pomieszczenia, nie wdawać się w walkę z ogniem, co może powodować utratę cennego czasu potrzebnego na ewakuację. Po wydostaniu się z płonącego domu nie wracać do niego i natychmiast zadzwonić na numer straży pożarnej.
- Rozrysować plan ewakuacji i omówić go ze wszystkimi domownikami. Korygować plan ewakuacji w przypadku zmian w konstrukcji budynku
- Istotne jest cotygodniowe testowanie sprawności działania systemu. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości działania, należy skontaktować się z instalatorem
- Rekomendowany jest kontakt z miejscową jednostką straży pożarnej w celu weryfikacji utworzonego planu ewakuacji.

29010085R001